

รายงานผลการประเมินความถี่ของการทุจริต
และประพฤติกรรมชอบ ประจำปี ๒๕๖๖

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น
อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและการประพฤตินิชอบ ประจำปี ๒๕๖๖ องค์การบริหารส่วนตำบลขอนหาด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี ๒๕๖๖ เพื่อให้หน่วยงานเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ซึ่งเป็นเกณฑ์การประเมินที่ต้องการให้หน่วยงานของรัฐยกระดับการดำเนินงาน โดยมีการประเมินด้านการต่อต้านการทุจริตในองค์กรเกี่ยวกับการดำเนินงาน เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน โดยมีการประเมินหลักฐานเชิงประจักษ์ให้มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบได้ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลขอนหาด จึงได้จัดทำ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามนโยบายและแนวปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลขอนหาด

วัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๑. เพื่อสร้างมาตรการในการป้องกันและลดโอกาสการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลขอนหาด
๒. เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ไม่ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลขอนหาด
๓. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้เสียประชาชนเกิดความมั่นใจ
๔. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลขอนหาด ในการพัฒนาและปรับปรุงมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยมีการติดตามประเมินผลและรายงานต่อผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ
๕. เพื่อส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่เกิดความตระหนักและให้ความสำคัญต่อการบริหารความเสี่ยงการทุจริตและร่วมสร้างวัฒนธรรมที่ดีในการต่อต้านทุจริต

แนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เพื่อให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต เพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) และการควบคุมภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลขอนหาดที่ได้จากการสำรวจกิจกรรม ขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่มีโอกาสที่อาจเกิดการทุจริต โดยครอบคลุมทุกกิจกรรม ทุกขั้นตอนในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับการดำเนินงานตลอดจนมีกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต มีการระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การติดตามความเสี่ยง การควบคุมหรือลดความเสี่ยง และรายงานความเสี่ยง เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลขอนหาดเป็นสำคัญ โดยมีปัจจัยความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ๔ ปัจจัย ดังนี้

๑. ปัจจัยด้านคนถือเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำงาน เกิดจากกระบวนการทำงานผิดพลาดหรือการควบคุมภายในไม่เพียงพอ อันอาจนำไปสู่การทุจริตทั้งภายในและภายนอก ดังนั้น การให้ความสำคัญในการคัดเลือกพนักงาน การอบรม และการพัฒนาจะทำให้องค์กรได้พนักงานที่มีคุณสมบัติ ประสบการณ์และความสามารถที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน

๒. ปัจจัยด้านกระบวนการทำงาน กระบวนการหรือขั้นตอนการทำงานหรือจุดควบคุมในแต่ละกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงให้เป็นรูปธรรมและสามารถนำไปปฏิบัติงานได้ อาจก่อให้เกิดความเสียหาย ทั้งในรูปของตัวเงิน เช่น การถูกฟ้องร้องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ หรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง หรือที่ไม่ใช่ตัวเงิน เช่น ด้านชื่อเสียง

๓. ปัจจัยด้านระบบงาน หากระบบงานเกิดความเสียหาย ชัดข้อง หรือหยุดชะงัก รวมถึงความถูกต้องเชื่อถือได้ของระบบและข้อมูล ตลอดจนความสามารถในการนำระบบให้กลับมาทำงานได้ตามปกติหลังจากที่เกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน อันอาจมีผลกระทบต่อการทำงาน

๔. ปัจจัยที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและที่เกิดจากเหตุการณ์ภายนอก ถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน เนื่องจากเป็นปัจจัยที่อยู่เหนือความคาดหมายหรือการควบคุม เช่น ด้านการเมือง ด้านภัยธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ของกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ข้อบังคับของทางราชการ

กระบวนการประเมินความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริต

๑. การระบุความเสี่ยงและประเภทความเสี่ยงการทุจริต

การระบุความเสี่ยงให้ระบุรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงด้านการทุจริตโดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงด้านการทุจริตนั้นอยู่แล้วและนำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวมาพิจารณาประเภทความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	ความหมาย
Know Factor	ความเสี่ยงที่เคยเกิดมาก่อนหรือคาดว่าจะมีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้น
Unknow Factor	ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดหรือมีประวัติมาก่อนแต่มีความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการพยากรณ์ในอนาคต

๒. เกณฑ์ในการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง

เกณฑ์ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงพิจารณาเงื่อนไขในการกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง ๒ มิติ คือ โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) เพื่อกำหนดระดับความเสี่ยง (Level of Risk)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเป็นข้อมูลในการตัดสินใจจัดการความเสี่ยงโดยการพิจารณาถึงโอกาสในการเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) การวิเคราะห์สามารถเป็นได้ทั้งการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative) กึ่งปริมาณ (Semi-Quantitative) หรือผสมผสานกันไป

กระบวนการประเมินความเสี่ยงของสำนักงานจะทำการวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) อันเนื่องมาจากความเสี่ยง

โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง การประเมินโอกาสของแต่ละเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นโดยการพิจารณาจากสถิติการเกิดเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน หรือการคาดการณ์ล่วงหน้าของโอกาสที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมีระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย
๕	มีโอกาสเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นสูงมาก
๔	มีโอกาสเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นสูง
๓	มีโอกาสเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นบ้าง
๒	มีโอกาสเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นน้อย
๑	มีโอกาสเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นยาก

ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ความเสียหายที่จะเกิดขึ้น หากความเสียหายนั้นเกิดขึ้นเป็นการพิจารณาระดับความรุนแรงและมูลค่าความเสียหายจากความเสี่ยงที่คาดว่าจะได้รับ โดยมีระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย
๕	มีโอกาสเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นสูงมาก
๔	มีโอกาสเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นสูง
๓	มีโอกาสเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นบ้าง
๒	มีโอกาสเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นน้อย
๑	มีโอกาสเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นยาก

ระดับความเสี่ยง (Risk Level) กำหนดค่าเท่ากับผลคูณของระดับโอกาสที่ความเสี่ยงอาจเกิดขึ้น (Likelihood) และระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) อันเนื่องมาจากความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง (Risk Level) = ระดับโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) × ระดับผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงแบ่งตามความสำคัญเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	ระดับคะแนน	ความหมาย
สูงมาก (Extreme)	๑๗-๒๕	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงในทันทีเพื่อให้ความเสี่ยงต่ำลงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ในที่สุด
สูง (High)	๑๐-๑๖	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ โดยต้องเฝ้าระวังและจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ต่อไป
ปานกลาง (Medium)	๖-๙	ระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องใช้ความพยายามที่จะลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่น้อยลงต่อไป
น้อย (Low)	๑-๕	ระดับที่ยอมรับได้ โดยใช้วิธีควบคุมปกติในขั้นตอนการปฏิบัติงานที่กำหนดและติดตามระดับความเสี่ยงตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลขนอนหาด ได้พิจารณาคัดเลือกความเสี่ยงตั้งแต่ระดับคะแนน ๑๐-๒๕ เพื่อนำมาเข้าสู่กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้ลดลง ส่วนความเสี่ยงในระดับค่า ๙ และที่ต่ำกว่าถือเป็นความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้

๓. เมทริกซ์ความเสี่ยง

โดยการนำความเสี่ยงการทุจริตมาทำการหาความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากการนำระดับโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) × ระดับผลกระทบ (Impact)

แผนภูมิแสดงความเสี่ยง (Risk Matrix)
ระดับการยอมรับความเสี่ยง (Degree of Acceptance)

โอกาส ผลกระทบ	เกิดขึ้นยาก (๑)	เกิดขึ้นน้อย (๒)	เกิดขึ้นบ้าง (๓)	เกิดขึ้นสูง (๔)	เกิดขึ้นสูงมาก (๕)
สูงมาก (๕)	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
สูง (๔)	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
ปานกลาง (๓)	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
น้อย (๒)	๒	๔	๖	๘	๑๐
น้อยมาก (๑)	๑	๒	๓	๔	๕

ระดับความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้

มาตรการควบคุมความเสี่ยง

ยอมรับได้

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

โดยมีการนำค่าความเสี่ยงรวมมาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ

ความเสี่ยงการทุจริต	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต			
	ดี	พอใช้	อ่อน	
คุณภาพการจัดการ	ดี	พอใช้	อ่อน	
	พอใช้	อ่อน		
	อ่อน			

ความหมายของคุณภาพการจัดการ

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยงไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการหรือองค์กร ไม่มีผลเสียหายทางการเงิน

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งที่ยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการหรือองค์กรแต่ยอมรับได้

อ่อน : จัดการไม่ได้หรือได้เพียงส่วนน้อย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการและยอมรับไม่ได้

๕. มาตรการจัดการความเสี่ยงและป้องกันการทุจริต

กรณีที่ประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตแล้วพบว่า กระบวนการได้มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตหรือปานกลางให้จัดทำมาตรการจัดการความเสี่ยงและป้องกันการทุจริตตามลำดับความรุนแรง

ผลการประเมินความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น
ประจำปี ๒๕๖๖

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยง										
ลำดับที่	แหล่งความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น	โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ (L)	ความรุนแรง (L)	มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
								ต่ำ/ค่อนข้างต่ำ	กลาง	สูง/สูงมาก
๑	การบริหาร	๑.ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง ซึ่งอาจขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๒.บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารโดยขาดความเข้าใจกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๒	๔	๘ ปานกลาง	๑.มาตรการแสดงเจตนากรณีในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร ๒.โครงการพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสำหรับบุคลากรผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น	ดี	√		
๒	บุคลากร	๑.บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting)	๒	๔	๘ ปานกลาง	๑.โครงการบุคลากรต้นแบบด้าน “บริหารเป็นเลิศ”	ดี	√		
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารพัสดุ และการใช้ประโยชน์ทรัพย์สินของทางราชการ	๑.การบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือใช้เงินไม่เกิดประโยชน์กับราชการ ๒.นำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว	๒	๔	๘ ปานกลาง	๑.มาตรการป้องกันการใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่สมควร ผิดวัตถุประสงค์ ไม่มีประสิทธิภาพ ๒.เสริมสร้างความโปร่งใสในการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ	ดี	√		

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยง										
ลำดับที่	แหล่งความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น	โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ (L)	ความรุนแรง (L)	มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
								ต่ำ/ค่อนข้างต่ำ	กลาง	สูง/สูงมาก
๔	การให้บริการสาธารณะ/บริการประชาชน	๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Accepting benefits) หรือสินบนจากผู้ขอรับบริการ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ หรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ๒. ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนด	๒	๕	๑๐ สูง	๑. มาตรการ NO Gift Policy ๒. พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-service)	ดี	√		

(ลงชื่อ) ผู้รายงาน
(นายประยงค์ หนูบุญคง)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น
วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖